

fáradhatatlanul tüntetett, éljenzett, lármázott, míg végül a Marseillaise dallamának hangjai mellett oszlott szét.

Vége, bővebbi tájékoztatásul megemlítem azt is, hogy Páris – legalább a mi fővárosunkhoz képest – nem drága város. A szerény igényű idegen egy-egy külvárosi, pl. Quartier latin-beli hôtélben heti néhány frankért megfelelő, alkalmas, tiszta szobát kaphat.

Egyes, nálunk meglehetősen drága cikkek, mint pl. sajt, szardínia, húsneműek, gyümölcs, sőt még bor is aránylag olcsó áron kaphatók.

A vendéglői árak természetesen itt is különbözők és a vendéglő jellegéhez képest váltakoznak. A jobb helyeken elmaradhatlan a pinczérnek járó legalább 2 sou-nyi borralaló.

Mindazonáltal, a ki Párisba megy, czélszerű, ha ellátja magát egy kis aprópénzzel, mert hisz a nagy fény és pompa közt a szegénység érzete még sokkal szomorúbb. A ki a francia nyelvet nem érti, annak kétszeres oka is van magát pénzzel mentől jobban ellátni, mert vele bizony a tanulópénzt gyakran megfizettetik.

Az elmondottakból, azt hiszem, bizonyos tájékozódást és fogalmat alkothat magának Párisról a t. olvasó és, legalább nagyjából, elképzelheti, hogy minő lehet körülbelül az a világváros, a mely 1900-ban színhelye volt annak a nagy, nemes versenynek, melyben a világ összes nemzetei résztvettek.

SZAKBIBLIOGRAFIA.

KÖZLI: F. K.

A LEFOLYT 1901. év a megjelent szakmunkák tekintetében nem mutat fel jelentősebb termékeket, mindazonáltal nem mondható az meddőnek; ellenkezőleg három nagy vállalkozásról és éppen oly nagy munkakedvről tanúságot tevő munka létrejöttét jelenthetjük az 1901. évről, melyek azonban csak a közelebbi időben kerülnek a könyvpiacra. Így még 1901. évi karácsonyra fog megjelenni a *Pusztai Ferencz* által szerkesztett Nyomdászati Enciklopédia című terjedelmes szakmunka. A könyv mintegy 35–40 nagy oktávív terjedelmű lesz s félbőr-kötésben 12 koronába fog kerülni. A másik két nagyobb munkáról jelen

rovatunkban Magyar Könyvszemle címszó alatt emlékezünk meg; ezek t. i. *Czakó Elemér* és *Naményi Lajos* érdekes dolgozatai, melyek szintén fognak külön könyvkiadásban megjelenni. Szaklapjaink körében csak a Typographiánál fordultak elő személyi változások. — Ezek után közöljük az ujonnan megjelent munkák jegyzékét:

1. Tótfalusi Kis Miklós, az európai hírű magyar nyomdász. Irta dr. FERENCZI ZOLTÁN. Megjelent az Iparosok Olvasótára III. évfolyamának 9–10. számában. 32–48. ll. Budapest, 1897. Lampel Róbert (Wodianer F. és fiai) cs. és kir. udv. könyvkereskedés kiadása.
2. A magyar korona országainak gyáripára az 1898. évben. Hegyeshalmy L. és Farkas F. közreműködésével szerkesztette SZTERÉNYI J. Kiadja a kereskedelmi miniszter. 20 kötet. — 20. kötet tartalma: Ruházati ipar, sokszorosító ipar, papírárugyártás és könyvkötő-ipar, hangszer-ipar. 8-rét, 189 l. — Budapest, Franklin-Társ. ny. 1901. Ara a 20 kötetnek 20 korona.
3. Röpke Lapok. Könyvnyomdai ismeretterjesztő lap az érdeklődő közönség számára. Felelős szerkesztő és kiadó KNER IZIDOR könyvnyomdász Gyomán. Megjelenik kéthavonként. A lap ingyen küldetik szét. 4-rét. Két oldalra terjedő bevezetésen kívül 22 meghívót és egyéb műszedések mintáit tartalmazza. Nyomtatva Kner Izidor intézetében Gyomán. (Eddig ez első füzetén kívül több nem jelent meg.)
4. Hírmondó a kassai könyvnyomdászok 1901. január 5-diki parasztbáljáról. Tréfás alkalmi lap. 2-rétű félvén. Nyomatott Koczányi Béla könyv- és műnyomdájában Kassán.
5. A Magyarországi Könyvnyomdászok és Betűöntők Egyesülete alapszabályai. Érvényes 1899. május 6-ától. 8-rét, 31 l. Budapest, 1899. Gutenberg könyvnyomdai vállalat mint szövetkezet.
6. A Magyarországi Könyvnyomdászok és Betűöntők Segélyző Egyesülete alapszabályai. 8-rét, 24 l. Budapest, 1901. Krausz S. és T. (Szentésítést nyertek 1901. február hó 16-án.)
7. Statuten des Unterstützungsvereines der Buchdrucker und Schriftgiesser Ungarns. 8-rét, 26 l. 1901. Krausz S. és T. Budapesten. (Az előző pont alatt említett alapszabályok német nyelvű kiadása.)
8. A budapesti könyvnyomdászok munkaidő- és munkadíjszabályzata. Elfogadtatott a Budapesti könyv- és könyomdai főnökök Egyesülete, valamint a segédek

kiküldöttei által 1900. évi november 4-én, 25-én és december 14-én tartott közös tanácskozásokon. A főnök-egyesület megbízásából: Buschmann Ferencz, Hirsch Lipót, Neuwald Illés. A budapesti segédek megbízásából: Böhm Sándor, Butkovszky Bertalan, Lipp Károly, Peidl Gyula, Pringyes Ferencz, Román Antal, Siegfried József, Wagner Károly. 8-rét, 11 l. Krausz S. és T. nyomdája.

9. Magyarországi Könyvnyomdászok és Betűöntők Segélyező-Egyesülete. Jelentés az egyesület XL. (1900.) évi működéséről és zárszámadások. Nagy 8-rét, 40 + XVI l. Budapest, 1901. Krausz S. és T. könyvnyomdája.
10. Magyarországi Könyvnyomdászok és Betűöntők Jótékonyági Köre. Zárszámadás és mérleg 1900. január 1-től december 31-ig. 8-rét, 28 l. Budapest, Pesti könyvnyomda-részvénytársaság, 1901.
11. Budapesti Hirlapszedők Köre 1900-ik évi jelentése. 8-rét, 14 l. Magyar-német nyelven. Budapest, Krausz S. és T. nyomása, 1901.
12. A Budapesti Gépmesterek és Nyomók Körének 1900. évi kimutatása. 8-rét, 15 l. Magyar-német nyelven. Budapest, Hamburger és Birkholz nyomása, 1901.
13. Magyarországi Könyvnyomdászok és Betűöntők Szakegyesülete. Jelentés és zárszámadás az 1900. évről. 8-rét, 8 l. Budapest, Krausz S. és T. nyomása, 1901.
14. Budapesti Könyv- és Könyomdafőnökök Egyesülete. 1900. évi jelentés. 8-rét, 23 l. Budapest, 1901. Hornyánszky Viktor nyomdája.
15. Túlszedés. Alkalmi lap Zeisberger István negyedszázadi nyomdászjubiläumára. Budapest, 1901. évi május hó 26-án. Fél negyedrétű íven. Nyomatott a „Patria“ körforgógépén.
16. Jubileumi emléklap. A temesvári könyvnyomdász-egylet ötven éves évfordulója alkalmából 1901. június 29-én tartott díszülés emlékére kiadja a rendezőbizottság. Összeállította BAUER ADOLF. 1851–1901. 8-rét, 16 l. Temesvár, Csanád-egyházmegyei nyomda, 1901.
17. Typographia. A magyarországi könyvnyomdászok és betűöntők politikai közlönye. XXXIII-ik évfolyam. Budapest, 1901. július 5. 27. szám. (E számtól kezdve a visszalépett LIPP KÁROLY helyett SIEGFRIED JÓZSEF jegyez mint a lap kiadótulajdonosa. — Az 1901. október 25-én megjelent 43-ik számmal ROTHENSTEIN MÓR vette át Lipp Károly helyett a Gutenberg című német melléklet szerkesztését.)

18. A vidéki nyomdászok orsz. kongresszusa. Győr, 1901. július 30-án. A Győri Hirlap melléklete. Folio félíven. A Győri Hirlap nyomdája Győrött. (Tartalmazza a kongresszus jegyzőkönyvét a következő zárójegyzettel: „Ez a jegyzőkönyv a vidéki nyomdatulajdonosok országos kongresszusán bemutatott Typograph szedőgépen lett szedve.“)
19. Egyesületünk föloszlatása és a kibontakozás. Irta ZAKA LAJOS. 8-rét, 32 l. Kiadja a Typographia kiadóhivatala. Krausz S. és T. nyomdája, Budapesten, 1901. Ára 20 fillér.
20. Magyar Nyomdászok Évkönyve 1901. évre. XVI. évf. Szerkesztette TICHY ÁKOS. 8-rét, 138 l. — Tartalma: Naptár. Bélyegilletékek. XX. (Előszó, írta a szerk.) Az új század sajtójáról. (Rákosi Jenő.) Régi naptárakról. (Firtinger Károly.) A könyvnyomtatók szeme. (Dr. Csapodi István.) A modern illusztráció. (Novák László.) Korunk. (Schwartz Adolf.) A gyorssajtók. (Fuchs Zsigmond.) Az újabb irányzatok betűi. (Radnai Mihály.) A jövő nyomdásznevezéseiről. (Gelléri Mihály.) Szeccszíó—modern irány. (Butkovszky Bertalan.) A könyvnyomtatás divatjai. (Augenfeld M. Miksa.) Szakbibliográfia. (F. K.) Egyesületi és egyéb apró tudnivalók. Hirdetések. — Budapest, 1900. Kiadja a Könyvnyomdászok Szakköre. A Pesti könyvnyomda - részvénytársaság nyomdája. Ára 1 korona 40 fillér.
21. Nyomdász Évkönyv és Utikalauz. Kiadja a Könyvnyomdászok Szakegyesülete. Szerkeszti NOVITZKY N. LÁSZLÓ. 1901. III. évfolyam. Tartalma: Naptári rész. — Előszó. — A könyvnyomtatás úttörőiről. (Dr. Dézsi Lajos.) — A szeccszíó. (Schwartz Adolf.) — Színvegyületek. — A grafika. (Novák László.) — Hogyan rendezendő be egy középszerű vidéki nyomda. (Kovács Károly.) — A nyomdászat elterjedése az egyes államokban. — A nyomdász papírismereite. (Novitzky N. László.) — A faktor mint javítók és revizor. (Hirschkovitz Jónás.) — Visszapillantás. — A leggyakoribb kilövési módok. — Menjünk utazni. (Morvay Zoltán.) — A tömöntés. (Lerner Samu.) — Nyomdastatisztika. (Lerner Dezső.) — Egyleti tájékoztató és egyéb hasznos tudnivalók. Hirdetések. Kis 8-rét, 168 l. Budapest, Krausz S. és T. könyvnyomdája, 1900. Ára 90 fillér.
22. Athenaeum-naptár 1901. Az Athenaeum irodalmi és nyomdal r.-t. újévi kívánsága üzletbarátainak és megrendelőinek. Részben könyvnyomtatás, részben könyvnyomtatás. Makart-formátum, 12 l.
23. Naptár 1901-re, kiadta üzletfelei részére HORNYÁNSZKY VIKTOR cs. és kir. udvari könyvnyomdája Budapesten. Makart-formátum, 103 l. Számos műmelléklettel.

24. „Magyar Könyvszemle“ cím alatt a M. N. Múzeum könyvtára évente négyszer megjelenő folyóiratot ad ki a magyar bibliografia emelésére. Keletkezett 1876-ban. Szerkesztői voltak FRAKNÓI VILMOS és CSONTOSI JÁNOS; 1892 óta SCHÖNHERR GYULA szerkeszti. Eleinte Weismann Testvérek nyomdájában állíttatott elő, azután Hornyánszky Viktornál, most pedig, 1895 óta, az Athenaeum könyvnyomdájában. — Megjelenése kezdetétől fogva hoz becses közleményeket a hazai könyvnyomtatás múltjából. Az 1901. évfolyam különösen gazdag ily tartalmú közleményekből. Ezek a következők: Adalékok Kossuth Lajos hírlapírói pályájához; írta: Esztegár László. Nyomdászok, könyvkötők és könyvkereskedők Budán és Pesten a XVII. és XVIII. században; írta: Némethy Lajos. Adalék a kassai könyvsajtó történetéhez; írta: ifj. Kemény Lajos. A könyvnyomtatás és könyvdiszítés iparművészete; írta: Czakó Elemér. A nagyváradi nyomdászat története; írta: Naményi Lajos. Utóbbi két dolgozatot számos ábra diszíti és mindkettőből eddig még csak két közlemény jelent meg. — A Magyar Könyvszemle előfizetési ára egész évre 6 korona; egy-egy füzet ára 2 korona.

25. Gutenberg-Fest zu Mainz im J. 1900. Zugleich Erinnerungsgabe an die Eröffnung des Gutenberg-Museums am 23. Juni 1901. Mainz, 1901. In Commission bei Hermann Quasthoff. Gedruckt bei Heinrich Prickarts. 8-rét, 139 lap. Két fénynyomatú melléklettel. (Mainz városa főpolgármestere, dr. Gassner által kiadott hivatalos leírása az 1900. évben lefolyt nemzetközi Gutenberg-ünnepélynek és a mainzi Gutenberg-muzeum 1901. június hó 78-án végbement megnyitásának.)

26. Der Schriftsetzer-Lehrling. Ein Leitfadent für den theoretischen Selbstunterricht der Setzer-Lehrlinge. Von ALEXANDER SCHWARTZ. 8-rét, 179 l. Bécs, 1902. (Schwartz Sándor Bécsben élő hazánkfia szakkönyve szedőtanoncok kiképeztetésére, számos mintával és ábrával.) Ára 2:20 korona.

27. Emléksorok Buschmann Ferencz félszázados nyomdászságának örömnepére, 1901. december 15-ik napján. (Az ünnepelt arcképével.) Irta ifj. AIGNER ANTAL. Haránt 4-rét, 23 l. Buschmann F. könyvnyomdája.

28. Ünnepi költemény Buschmann Ferencz nyomdászságának ötvenéves jubileumára. Irta MORÓCZ JENŐ. Egy negyedréti lap. Buschmann F. nyomdája.

